

(2 Hours)

[Total marks: 60]

- N.B.:** (1) All questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks
(3) Draw diagram and charts wherever necessary

1. Answer any **one** out of the following **two** questions: - 15

- (a) What are the elements of transport? Attempt a comparative analysis of their significance with reference to different transport mode.
(b) Differentiate between passenger terminal facilities required at railway station, bus station and at an airport.

2. Answer **any bunch of two** out of the following **four** questions: -

- (a) What do you mean by Transport Management? Explain the various functions of a transport manager. 08
(b) Discuss the concept of operator cost, user cost and social cost with reference to a road transport undertaking. 07

OR

- (a) What do you mean by 'Discriminatory Pricing'? Explain. 08
(b) What is principle of zonal charging? Explain. 07

3. Answer **any bunch of two** out of the following **four** questions: -

- (a) What do you understand by transport co-ordination? Explain various types of co-ordination. 08
(b) Explain organization structure of Indian railway in brief. 07

OR

- (a) Explain Open Sky Policy. 08
(b) What are the different modes of transport? 07

4. (a) Fill in the blanks (with an appropriate choice) :-

05

(i) State highways are constructed by State. They connect _____ of the state.

(Major towns, nations, villages)

(ii) The postal service in India was started in the year _____.
(1853, 1857, 1933)

(iii) Economic development of any geographical area depends upon the quality and quantity of _____.

(Roads, air, water)

(iv) The first Indian Railway train in 1853 ran between _____
(Mumbai to Thane, Delhi to Chandni Chowk, Porbandar to Surat)

(v) Roads are _____ of the country.

(Brains, lungs, nerves)

(b) State whether the following statements are True or False: -

05

(i) Kandla is a Airport.

(ii) The discovery of sea-route from Europe to India was made by Columbus.

(iii) Mangalore is the only port in Goa.

(iv) Shri, Harikota is an important satellite launching station in India.

(v) Roads are sometimes called as Telepathy routes.

(c) Explain the meaning of the term / abbreviations: -

05

(i) Animal cart (ii) Aero plane (iii) JNPT (iv) Jet plane (v).Rope way

(मराठी रूपांतर)

(२ तास)

[एकूण गुण ६०]

सूचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडे दर्शविलेले अंक पूर्ण गुण आहेत.

(३) आवश्यक तेथे आकृत्या व तक्ते काढा

१. खालील दिलेल्या दोन प्रश्नांपैकी फक्त एक प्रश्न सोडवा.

१५

(अ) परिवहनाची मुलतत्वे कोणती ? विविध परिवहन प्रकारच्या संदर्भात त्याच्या महत्त्वाची तुलनात्मक विश्लेषण करा.

(ब) रेल्वे स्टेशन, बस स्थानक व विमानतळ यांची अंतिम स्थानकावरील प्रवाशांच्या सोयीमधील भेद स्पष्ट करा.

२. खालील दिलेल्या चार प्रश्नांपैकी फक्त दोन प्रश्नांची जोडी सोडवा.

(अ) परिवहन व्यवस्थापन म्हणजे काय ? परिवहन व्यवस्थापकाची विविध कार्ये स्पष्ट करा. ८

(ब) सडक परिवहन उपक्रमाच्या संदर्भात चालक परिव्यय, उपोभोक्ता परिव्यय आणि सामाजिक परिव्यय ह्या संकल्पना स्पष्ट करा. ७

किंवा

(क) भारताचे परिवहन धोरण काय आहे ते स्पष्ट करा. ८

(ड) विभागीय आकारणीचे तत्व म्हणजे काय ? ते स्पष्ट करा. ७

३. खालील दिलेल्या चार प्रश्नांपैकी फक्त दोन प्रश्नांची जोडी सोडवा.

(अ) परिवहन समन्वय यांचा अर्थ स्पष्ट करा. विविध प्रकाराच्या समन्वययाचे वर्णन करा. ८

(ब) भारतीय रेल्वेची संघटनात्मक संरचना थोडक्यात स्पष्ट करा. ७

किंवा

(क) खुल्या आकाशाचे धोरण स्पष्ट करा. ८

(ड) परिवहनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. ७

४. (अ) दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

(१) राज्य महामार्ग राज्य सरकार बांधते ते राज्याची _____ जोडतात.

(मुख्य नगरे, राष्ट्रे, गावे)

(२) भारतामध्ये टपाल सेवा _____ साली सुरु झाली.

(१८५३, १८५७, १९३३)

(३) एखाद्या भौगोलिक विभागाच्या आठीक विकास हा तेथील _____ चा दर्जा व किती प्रमाणात

आहे त्यावर अवलंबून असते .

(रस्ते , हवा, पाणी)

(४) पहिली भारतीय रेल्वे १८५३ साली _____ ते _____ धावली.

(मुंबई ते ठाणे , दिल्ली ते चांदणी चौक, पोरबंदर ते सुरत)

(५) रस्ते देशाच्या _____ आहेत

(मेंदू , फुफफुसे, धमणी)

(ब) खालील विधाने चूक कि बरोबर ते सांगा:-

(१) कांडला हा हवाई अड्डा आहे.

(२) कोलंबसने युरोप ते भारत सागरी महामार्ग शोधला.

(३) गोव्यात मंगलोर हेच फक्त बंदर आहे.

(४) भारतातील श्री हरीकोटा हे महत्वाचे सेटलाईट लोण्चींग स्टेशन आहे.

(५) रस्त्यांना कधी कधी टेलेपाथी मार्ग म्हणतात.

(क) खालील संकल्पना व संश्लिप्त शब्दांचा अर्थबोध सांगा.

(१) अनिमल कार्टे (२) एरोप्लन (३) जे. एन. पी. टी. (४) जेट प्लेन (५) रोपे - वे
